



До

Собранието на ТТК Банка АД Скопје

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА НАДЗОРНИОТ ОДБОР
НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО 2023 ГОДИНА**

Во согласност со член 89 став 4 од Законот за банките, член 54 став 1 од Статутот на ТТК Банка АД Скопје и точка 60 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/18 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19), Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје поднесува Годишен извештај за неговото работење во 2023 година до Собранието на акционери на Банката, во кој се содржани и резултатите од поединечната и колективната оценка на соодветноста на членовите на Надзорниот одбор.

I. Начин на извршувањето на надлежностите и на другите работи во согласност со закон

Во текот на 2023 година Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ги извршуваше неговите надлежности определени со Законот за банките и другите законски и подзаконски прописи, Статутот и интерните акти на Банката.

Надзорниот одбор ги извршуваше работите од неговата надлежност на седници, како и без одржување седница, но со давање писмена согласност од членовите на Надзорниот одбор за одлуките коишто беа донесувани без одржување седница.

На месечна основа, до членовите на Надзорниот одбор навремено беа доставувани предлог – материјали по прашањата од негова надлежност, што му овозможи на Надзорниот одбор континуирано следење на целокупното работење на Банката, а пред сè на: економско - финансиската и ликвидноста состојба на Банката, кредитното портфолио, наплатата на побарувањата, текот на судските постапки, портфолиото на преземените средства, извештаите на Службата за внатрешна ревизија од извршените ревизии, сигурноста на информатичкиот систем, усогласеноста на работењето на Банката со прописите како и прашања од областа на спречување перење пари и финансирање тероризам.

Предлог - материјалите за седниците на Надзорниот одбор беа во форма на месечни, квартални, полугодишни и годишни извештаи за работењето на Банката и управувањето со ризиците на кои е изложена Банката и системите на внатрешна контрола. Исто така, на седниците на Надзорниот одбор се разгледуваа и останати предлог - материјали во форма на извештаи, информации, анализи и останата извештајна документација, подготвени по согледана потреба на Управниот одбор заради целосно информирање на Надзорниот одбор со целокупното работење на Банката, како и останати

материјали доставувани по барање и согледана потреба на Надзорниот одбор на Банката.

При разгледувањето на доставените материјали за седниците се водеа конструктивни дискусии од страна на членовите на Надзорниот одбор. Дискусиите се прошируваа и во поглед на целокупното работење на Банката, а особено за сите значајни прашања од тековното работење на Банката и во насока на подобрување и на унапредување на севкупниот развој и профитабилното работење на Банката, при што се лоцираа конкретни прашања и области од работењето на Банката каде што е потребно подобрување.

Во текот на 2023 година, Надзорниот одбор обезбеди континуитет во остварувањето на неговата надзорна функција преку активно вклучување во надзорот над работењето на Банката, тековно следење на значајните промени во нејзиното работење и опкружување, навремено дејствување за заштита на долгорочните цели на Банката, сигурно, стабилно и ефикасно управување на органите на Банката, системот за управување со ризици и квалитетно управување со ризиците во работењето на Банката, вклучувајќи го и работењето на Одборот за управување со ризици, создавање услови за добро работење и управување на Банката и за нејзината стабилност, воспоставување и промовирање корпоративна култура и вредности во Банката преку дефинирање стандарди и етички норми на однесување на вработените во Банката, подобрување на севкупниот развој и профитабилното работење на Банката како и задржување на имиџот во банкарскиот сектор во Република Северна Македонија.

Надзорниот одбор ги разгледуваше:

(-) Месечниот извештај за работењето на Банката и управувањето со ризиците на кои е изложена Банката, преку кој на месечно ниво го следеше работењето на Банката и управувањето со ризиците и тоа: преку претставените билансни состојби во билансот на состојба и билансот на успех и останатите содржани информации во поглед на финансиското работење и финансиските показатели за работењето на Банката, како и изложеностите на Банката на ризици во нејзиното работење и усогласеноста на истите со законските и интерно воспоставените лимити, преку претставената анализа за сите поодделни ризици и тоа: кредитниот, пазарниот, валутниот, каматниот и ликвидносниот ризик. Истовремено, со овој извештај на Надзорниот одбор му беа претставувани објавените финансиски показатели по групи банки и на банкарскиот систем на Република Северна Македонија, што му овозможи на Надзорниот одбор да го следи работењето на Банката наспроти групите банки и банкарскиот систем на Република Северна Македонија.

(-) Анализата на кредитната изложеност на Банката на Одделот за кредитен ризик, преку која на месечно ниво ја следеше состојбата на кредитната изложеност на Банката, нејзината структура и нивото на резервираност и наплатата на побарувањата, а врз основа на претставената вкупна кредитна изложеност на Банката, нејзината структура и нивото на резервираност според сектори, ризични категории, валута, дејности, филијали, инструменти на обезбедување и тип на производ, како и според показателите за деновите на доцнење во наплатата на кредитната изложеност.

(-) Извештајот за изложености со повисок кредитен ризик, преку кој на месечно ниво ја следеше состојбата со идентификувањето и следењето на изложеностите со повисок кредитен ризик и преземените активности за нивна наплата.

(-) На квартална основа, Надзорниот одбор го разгледуваше Извештајот за споредбена анализа на показателите за работењето на Банката, кој дава целосна анализа на структурата на активата и пасивата, кредитните изложености претставени преку секторска, валутна и рочна структура, но и споредбени показатели за движењето на кредитните активности на квартално ниво, депозитното работење претставено преку секторска, валутна и рочна структура, но и концентрацијата на депонентите во депозитната база на Банката претставена преку учеството на 10-те и 50-те најголеми депоненти, профитабилноста и основните показатели за профитабилност, како и информациите за макроекономското и монетарното опкружување т.е. меѓународното опкружување и европската економија, како и макроекономските показатели за економијата во Република Северна Македонија.

(-) Надзорниот одбор на квартална основа ги разгледуваше анализите на профитабилноста според организациските единици во кои беа претставени мерењето и следењето на работењето на профитните центри искажани преку финансискиот резултат на Банката по профитни центри, како и анализа на работењето на филијалите и експозитурите на Банката, што му овозможи на Надзорниот одбор да ја следи успешноста на работењето на деловната мрежа и со тоа да носи правовремени заклучоци со цел можност за зголемување на профитабилноста на организациските единици.

Во поглед на управувањето со ризиците на коишто е изложена Банката во нејзиното работење, а со цел квалитетно и континуирано управување со ризиците во работењето на Банката, усогласување со промените во работењето на Банката и промените во деловното опкружување и/или законската и подзаконската регулатива, воспоставувањето ефикасен систем на внатрешна контрола и сигурност на информатичкиот систем на Банката, Надзорниот одбор:

(-) изврши ревидирање на воспоставената Стратегија за управувањето со ризици заради нејзино усогласување со Извештајот за минимално потребно ниво на капитал коешто ТТК Банка АД Скопје треба да го одржува во 2024 година ПТ бр.15-39647/1 од НБРСМ;

(-) изврши ревидирање на воспоставените политики за управувањето со ризици и тоа: Политиката за управување со кредитен ризик, Политиката за управување со ликвидносен ризик и Политиката за управување со валутен ризик, заради усогласување со Профилот на ризик на Банката, којшто подлежи на редовно годишно утврдување и ревидирање во согласност со капацитетот за преземање ризик и утврденото прифатливо ниво на ризик;

(-) изврши ревидирање на Политиката за управување со правен ризик заради нејзино усогласување со усогласувања во согласност со Циркулар за заштита на потрошувачите корисници на финансиски услуги на банкарскиот сектор донесена од Народна банка на Република Северна Македонија;

(-) изврши ревидирање на Политиката за користење услуги од надворешни лица, заради нејзино усогласување со Одлуката за сигурносните ризици поврзани со платежните услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.12/23);

(-) го одобри Планот за опоравување на ТТК Банка АД Скопје;

(-) донесе одлуки за потврдување на Политиката за управување со пазарен ризик, Политиката за управување со ризик од промена на каматните стапки од портфолиото на банкарските активности, Политиката за управување со репутациски ризик, Политиката за управување со стратемиски ризик, Кредитната политика и Политиката за следење на поврзани лица и за лимитите

на изложеноста заради тоа што немаше промени во законската регулатива со која се регулира управувањето на овие ризици, како и немање значителни промени во условите на работењето на Банката,

(-) го следеше спроведувањето на воспоставената Стратегија за управувањето со ризици и на воспоставените политики за управувањето со ризици преку соодветни извештаи кои се доставуваа од Дирекцијата за управување со ризици и останатите надлежни организациски единици во процесот на управување со ризиците;

(-) ги разгледуваше кварталните извештаи произлезени и/или воспоставени во согласност со закон и/или подзаконски акти со кои се регулира управувањето со ризиците, од кои значителен дел беа регулаторни извештаи произлезени и/или воспоставени во согласност со Одлуката за управувањето со кредитен ризик, како извештајни обврски од целиот процес на управување со кредитен ризик, како и на годишна основа ги разгледа резултатите од направената стрес-тест анализа за изложеноста на Банката на поодделните видови ризици, ефектите од примената на комбиниран стрес-тест за заедничкото влијание на повеќе ризици истовремено, како и резултатите од направената стрес-тест анализа во обратна насока за изложеноста на Банката на кредитниот и на ликвидносниот ризик.

Преку разгледување на кварталните извештаи за управувањето со ризиците, Надзорниот одбор, на квартално ниво, ги следеше ризиците на коишто е изложена Банката во нејзиното работење и/или потенцијалните ризици во работењето на Банката.

Исто така, преку разгледувањето на извештаите за управувањето со ризиците, Надзорниот одбор го следеше работењето на Директорот на Секторот за стратешко банкарство како едно од лицата надлежни за функциите на контрола во делот на управувањето со ризиците во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19).

(-) Надзорниот одбор ги разгледуваше кварталните извештаи за износот и видот на преземените средства, преземените активности за продажба и реализирањето на плановите за продажба и износот на продадените преземени средства, како и останатите квартални и годишни извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива и од интерните акти на Банката.

Преку разгледувањето на овие извештаи Надзорниот одбор ја следеше состојбата на портфолиото на преземените средства и мерките и активности кои се преземени и/или кои се планира да бидат преземени во врска со средствата преземени по основ на наплата на побарувањата на Банката, а пред сè околу нивната продажба.

Во текот на 2023 година, Надзорниот одбор одобруваше и други измени и/или дополнувања во политики и акти поврзани со останатото работење на Банката, или ги потврди постојните и ја продолжи нивната важност, каде што е опфатено следново:

(-) Ревидирање акти од делот на сигурноста на информатичкиот систем на Банката во поглед на обезбедување континуитет во работењето на Банката како што се: Стратегијата за непрекинато во работењето на Банката, Планот за непрекинато во работењето на Банката и Планот за обновување од катастрофи на ТТК Банка АД Скопје, и на нив е извршено усогласување во согласност со Одлуката за методологијата за сигурност на информатичкиот систем на банката.

(-) Ревидирање на актите коишто го регулираат работењето на Службата за внатрешна ревизија и тоа; Повелба на Службата за внатрешна ревизија на ТТК Банка АД Скопје; Процедура за работа на Службата за внатрешна ревизија; Методологија за спроведување на ИТ-ревизија; Упатство за изготвување стандарден извештај на Службата за внатрешна ревизија; Упатство за изготвување и чување документација на Службата за внатрешна ревизија Кодекс на етика на Службата за внатрешна ревизија;

Исто така Надзорниот одбор:

(-) на месечно ниво ги разгледуваше извештаите на Службата за внатрешна ревизија од извршените ревизии во согласност со Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2023 година и од извршените инцидентни ревизии и ги анализираше наодите содржани во нив, што можат да претставуваат значаен механизам кој обезбедува навремено откривање на проблемите коишто можат да влијаат врз намалувањето на ефикасноста на системот на внатрешна контрола и го следеше статусот на реализација на препораките на Службата за внатрешна ревизија дадени за надминување на забележаните пропусти при вршењето на ревизијата;

(-) ги разгледа Извештаите на Службата за внатрешна ревизија за оцена на постапувањето на Банката по Писменото предупредување на НБРСМ бр.15-32012/11 од 28 декември 2022 година,

(-) на полугодишно ниво го разгледа Извештајот за работата на Службата за внатрешна ревизија за период јануари - јуни 2023 година.

Преку разгледувањето на извештаите на Службата за внатрешна ревизија, Надзорниот одбор го следеше и работењето на раководителот на Службата за внатрешна ревизија како лице надлежно за внатрешната ревизија, истовремено определено и како едно од лицата надлежни за функциите на контрола од доменот на внатрешната ревизија во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19).

(-) Надзорниот одбор ги разгледуваше Извештаите од Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и Одделот за СППифТ коишто се доставуваа полугодишно во согласност со законската и подзаконската регулатива и Статутот на Банката.

Преку разгледувањето на извештаите на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите, Надзорниот одбор го следеше и работењето на раководителот на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите (под чијашто надлежност функционира и Одделот за СППифТ) како лице надлежно за контрола на усогласеноста со прописите, истовремено определено и како едно од лицата надлежни за функциите на контрола од доменот на усогласеноста со прописите во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19).

(-) Надзорниот одбор ги разгледуваше извештаите на Одборот за управување со ризици, коишто беа доставувани најмалку еднаш квартално во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката.

(-) Надзорниот одбор ги разгледуваше извештаите за работата на Одборот за ревизија коишто беа доставувани најмалку еднаш во три месеци во согласност со Законот на банките и Статутот на Банката, а го разгледа и полугодишниот извештај за работа на Одборот за ревизија.

Преку разгледувањето на извештаите за работата на Одборот за управување со ризици и на Одборот за ревизија, Надзорниот одбор ја остваруваше неговата надзорна функција и врз работењето на Одборот за ревизија и на Одборот за управување со ризици, како органи коишто со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19) се дефинирани како законски пропишани одбори и за кои за Надзорниот одбор се определени обврски, одговорности и надлежности во поглед на нивното работење, а преку разгледувањето на извештаите на Службата за внатрешна ревизија истовремено ја следеше и ефикасноста на системите на внатрешна контрола.

(-) Надзорниот одбор ги разгледуваше извештаите за работата на Управниот одбор на Банката коишто беа доставувани најмалку еднаш квартално во согласност со Законот на банките и Статутот на Банката.

(-) Надзорниот одбор го разгледа Извештајот на Управниот одбор за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола во 2022 година.

(-) Надзорниот одбор го разгледа Полугодишниот извештај од одговорното лице за обезбедување сигурност на информатичкиот систем на Банката (ОСИС).

На месечна основа, Надзорниот одбор ги разгледуваше извештаите од Одделот за правни работи, коишто се однесуваа на текот на судските постапки од/против Банката и поведените извршни постапки за наплата на побарувањата на Банката по основ на реализација на хипотеки/залози и други основи, како и други извештаи и информации од Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Врз основа на донесениот заклучок на седницата од 29.1.2014 година, Надзорниот одбор вршеше и оцена на прифатливоста на купопродажните услови во донесените одлуки на Управниот одбор за продажба на преземениот имот чијашто продажба, во согласност со интерните акти на Банката, е во негова надлежност и ги верифицираше прифатливите.

Во рамките на неговите надлежности, Надзорниот одбор:

(-) одобруваше акти и одлуки коишто се доставуваат на усвојување/донесување до Собранието на акционери на Банката, во согласност со закон, како акти и одлуки чиешто усвојување/донесување е во надлежност на Собранието на акционери.

(-) во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, до Собранието на акционери на Банката достави Извештај за работењето на Банката во 2022 година. Исто така, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, изврши оцена на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го извести Собранието на акционери на Банката во рамките на доставениот Извештај за нејзиното работење во 2022 година.

Со транспарентно водените дискусии и конструктивните и советодавни дискусии на членовите на Надзорниот одбор при разгледувањето и расправањето по однос на доставените материјали за седниците, нивната стручност дополнета со стекнатите искуства во областите на нивно делување надвор од Банката, познавањето на макроекономскиот амбиент и движењата во реалниот сектор, а особено во банкарскиот сектор во Република Северна Македонија, се констатираа состојбите од работењето на Банката и се

лоцираа конкретни клучни прашања и области од работењето на Банката каде што е потребно подобрување.

Ваквиот начин на работа овозможуваше согледување на сите аспекти и амбиентални услови и опкружувања во кои делува Банката и придонесуваше за предлагање излезни решенија, сугестии, насоки, како и заклучоци со дефинирани конкретни мерки и активности за анализираните и за елаборираните прашања и области од работењето на Банката.

Заради остварување на неговата надзорна функција на работењето на Банката определена со законските и подзаконските прописи, како и обезбедување добро работење и управување и стабилност на Банката, во текот на 2022 година Надзорниот одбор остваруваше редовни контакти и континуирана соработка со Управниот одбор на Банката (на седници и вон нив), при што се дискутираше во врска со целокупното работење на Банката, а со особено внимание за сите значајни прашања од работењето на Банката и во насока на подобрување и унапредување на севкупниот развој и профитабилно работење на Банката, како и на системите на внатрешна контрола.

На седниците на Надзорниот одбор се оценуваше работата на Управниот одбор и се донесуваа одлуки и заклучоци со кои се даваа соодветни задолженија и мерки и активности за нивна реализација. Тие беа давани во насока на подобрување на севкупното работење на Банката, на резултатите од работењето на Банката и на добриот имиџ на Банката изграден со конкретните активности што се преземаа и чишто резултати се евидентни со оглед на остварените позитивни финансиски резултати во 2023 година.

Континуираното следење на целокупното работење на Банката и целосната посветеност на законски доделената одговорност за обезбедување добро работење и управување и стабилност на Банката, како и мерките и активностите што ги предлагаше и преземаше Надзорниот одбор во поглед на остварување на планираните финансиски цели на Банката за 2023 година, подобрување на работењето на Банката во сите сегменти, а пред сè во поглед на наплатата, продажбата на преземените средства, судските случаи, како и во поглед на управувањето со ризиците на Банката, придонесоа за продолжување на трендот на доброто, стабилно и профитабилно работење на Банката и искажување на позитивен финансиски резултат од работењето на Банката во 2023 година, одржување на стабилноста, сигурноста и ликвидноста на Банката, приспособување на работењето на Банката кон потребите на пазарот, задржувањето на добрата позиција и добриот имиџ на Банката во банкарскиот систем, одржување на вредноста на капиталот на Банката, надминување на слабостите во работењето на Банката, сигурно и ефикасно управување и соодветен надзор врз целокупното работење на Банката, корпоративната култура и вредности, системите на внатрешна контрола, органите на Банката, законски пропишаните одбори, лицата надлежни за функциите на контрола и останатите лица со посебни права и одговорности.

II. Соработката со Управниот одбор

Во текот на 2023 година Надзорниот и Управниот одбор остварија меѓусебна соработка во утврдување на најважните прашања од работењето на Банката како што се: дефинирање на деловните цели на Банката, утврдување на прифатливото ниво на ризик, воспоставување и промовирање корпоративна култура и вредности во Банката; воспоставување систем на внатрешна контрола и во обезбедувањето услови за работење на Банката во согласност со прописите.

Во согласност со Статутот и интерните акти на Банката, Управниот одбор редовно и навремено го известува Надзорниот одбор за работењето на Банката преку поднесување месечни извештаи за работењето и управувањето со ризиците на Банката во писмена форма.

Членовите на Управниот одбор присуствуваат на седниците на Надзорниот одбор на коишто беа водени дискусии по однос на материјалите за седниците на Надзорниот одбор и за други прашања кои имаат влијание врз работењето на Банката.

Управниот одбор редовно го информираше Надзорниот одбор и за сите други релевантни прашања од работењето на Банката.

Управниот одбор го информира Надзорниот одбор за појавен настан од поголемо значење за Банката, во случаите предвидени со законската и/или подзаконската регулатива, Статутот и интерните акти на Банката, како и за кои било околности за кои Управниот одбор ќе оцени дека би можеле да имаат материјален ефект на профитабилноста, солвентноста или ликвидноста на Банката.

Управниот одбор го информира Надзорниот одбор за сите активности и промени во работењето коишто се значајни за надлежностите на Надзорниот одбор, и тоа:

- промени во управувањето со ризиците;
- промени во солвентната и ликвидносната позиција на Банката и нејзината финансиска состојба;
- надминување на лимитите на изложеност и неусогласеност на работењето со прописите;
- слабости во системот на внатрешна контрола и во начинот на функционирање на функциите на контрола;
- случаи коишто можат да предизвикаат непочитување или неусогласеност со законските или регулаторните барања;
- случаи поврзани со заштитеното пријавување од страна на укажувач во Банката.
- влошена ликвидност или солвентност на Банката;
- намалување на сопствените средства под пропишаното ниво во согласност со закон;
- наодите на супервизијата и надзорот на Народната банка на Република Северна Македонија, на Управата за јавни приходи и други контролни органи;
- други појавени случаи/ситуации/настани за кои во согласност со закон и подзаконски акти, Статутот и интерните акти на Банката е должен да го информира и/или извести Надзорниот одбор.

III. Структура на Надзорниот одбор и редовност на секој член на седниците на Надзорниот одбор

Во согласност со член 48 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор го сочинуваат 7 (седум) члена, избрани во постапка и услови во согласност со закон. Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор мора да бидат независни членови.

Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје во текот на 2023 година го сочинуваа:

- Претседателот на Надзорниот одбор Бобан Гоговски, дипломиран електротехнички инженер, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – генерален директор во „Тетекс“ АД Тетово и

неизвршен член во Одборот на директори во Централниот депозитар на хартии од вредност АД Скопје;

- Борислав Трповски, дипломиран правник со положен правосуден испит, надвор од Банката има функција на претседател на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово; **заклучно со 20.4.2023 година**

- Златко Черепналкоски, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД;

- Арсен Јаневски, доктор по правни науки, професор во пензија, не членува во други органи на надзор и/или управување;

- Трим Кемали, дипломиран на комуникациски технологии (компјутерски науки), надвор од Банката има функција на заменик-извршен директор на „Дебарски бањи“ АД Дебар;

- Драгица Јовановска, дипломиран економист, не членува во други органи на надзор и/или управување;

- Владо Камбовски, доктор по правни науки, надвор од Банката е член на Македонската академија на науки и уметност;

- Евгенија Трпкоска, дипломиран економист, надвор од Банката има функција на неизвршен член на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово; **сметано од 31.8.2023 година**

Во 2023 година извршени се определени кадровски промени во составот на Надзорниот одбор на Банката и тоа:

На членот на Надзорниот одбор на Банката Борислав Трповски му престана членството во Надзорниот одбор заради поднесена писмена оставка која стапи на сила сметано од 20.4.2023 година.

Со цел пополнување на составот на Надзорниот одбор на Банката, Собранието на акционери на Банката одржано на ден 4.7.2023 година, донесе одлука за именување на Евгенија Трпкоска за член на Надзорниот одбор на Банката. Со решенија на Гувернерката на Народната банка на Република Северна Македонија од 31.8.2023 година издадена е претходна согласност за изборот на именуваниот член на Надзорниот одбор, во согласност со донесената одлука од Собрание на акционери на Банката.

Структурата на Надзорниот одбор претставува балансиран состав на експертски знаења и соодветна лична квалификација на членовите и независните членови на Надзорниот одбор, кои ги исполнуваат критериумите предвидени со Законот за банките, а независните членови ги исполнуваат и критериумите за независност определени со тој закон.

Структурниот состав на Надзорниот одбор кој е спој на знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на кои е изложена, надополнет со посветување доволно време за извршување на обврските и императивното почитување на правилата пропишани во случај на појавен судир на интереси и обврските за давање писмени изјави, придонесува за сеопфатно успешно извршување на неговите надлежности што произлегуваат од Законот за банките, од Статутот и од другите акти на Банката и законските и подзаконските прописи.

На одржаните седници во 2023 година присуствуваа сите членови на Надзорниот одбор.

IV. Постоене судир на интересите и преземените мерки

Во текот на 2023 година, во случаите кога беше идентификуван судир на интереси на членовите на Надзорниот одбор чијашто објективност беше доведена во прашање, се изземаа од разгледување и одлучување по конкретната точка од дневниот ред со потпишување изјава за изземање и тоа беше констатирано во записникот од конкретната седница на Надзорниот одбор.

V. Резултати од поединечната и колективната оцена на соодветноста на членовите на Надзорниот одбор

Врз основа на критериумите за оцена на соодветноста на членовите на Надзорниот одбор определени со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19) и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор утврдени се следните резултати од извршената поединечна и колективна оцена на соодветноста на членовите на Надзорниот одбор:

Претседател на Надзорниот одбор Бобан Гоговски:

- Поседува знаење и повеќегодишно искуство стекнато како лице со посебни права и одговорности во ТТК Банка АД Скопје и нејзините правни претходници, кои се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор на Банката. Има широко познавање и разбирање на воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување. Неговото образование како дипломиран електротехнички инженер и знаењето стекнато преку учество во домашни и меѓународни обуки, придонесе за успешно работење на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје. Одлично ја познава финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Појавените случаи на постоење судир на интереси во 2023 година не ја ограничуваа неговата способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на Надзорниот одбор и да врши независна и објективна оцена на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, самостојно може да ги анализира одлуките на Управниот одбор и да избегнува следење на колективните ставови.

- Врз основа на досегашното работно искуство поседува репутација, а пред сè репутација за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Очигледна е неговата посветеност во извршување на обврските што произлегуваат од неговите надлежности како член и претседател на Надзорниот одбор на Банката и покрај членството како извршен член во Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член во Одборот на директори во Централниот депозитар на хартии од вредност АД Скопје може да посвети доволно време за извршување на обврските што произлегуваат од надлежности како член и претседател на Надзорниот одбор на Банката како и да посвети потребно време за соодветна обука за извршување на сите негови функции.

Независен член на Надзорниот одбор проф. д-р Владо Камбовски:

- Поседува знаење и искуство стекнато како професор на Правниот факултет во Скопје, коишто се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор на Банката. Има широко познавање и разбирање на воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување. Неговото образование како доктор по правни науки и академик и знаењето стекнато преку учество во домашни и меѓународни обуки, се соодветни за успешно работење на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје. Во целост е запознат со финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Како независен член на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје не се појавени судири на интереси кои би ја ограничувале неговата способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на Надзорниот одбор и способноста да врши независна и објективна оценка на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, односно има способност самостојно да ги анализира одлуките на Управниот одбор на Банката и да избегнува следење на колективните ставови.

- Поседува репутација, а пред сè способност за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Посветен е во извршувањето на обврските што произлегуваат од неговите надлежности како член на Надзорниот одбор на Банката и со оглед на тоа дека не членува во други органи на надзор и/или управување, целосно е вклучен во работата на Надзорниот одбор на Банката.

Независен член на Надзорниот одбор проф. д-р Арсен Јаневски:

- Поседува знаење и искуство кои се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор. Неспорно е дека го разбира воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување со оглед на неговото членство во Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје, како и неговата стручност и долгогодишно искуство како универзитетски професор од областа на домашното право и правниот систем и учесник во повеќе законски проекти и подготовка на закони. Ја познава финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Како независен член на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје не се појавени судири на интереси кои би ја ограничувале неговата способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на Надзорниот одбор и способноста да врши независна и објективна оценка на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, односно има способност самостојно да ги анализира одлуките на Управниот одбор на Банката и да избегнува следење на колективните ставови.

- Поседува репутација, а пред сè способност за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Посветен е во извршувањето на обврските што произлегуваат од неговите надлежности како член на Надзорниот одбор на Банката и, со оглед на тоа дека не членува во други органи на надзор и/или управување, целосно е вклучен во работата на Надзорниот одбор на Банката.

Член на Надзорниот одбор Златко Черепналкоски:

- Знаењето и искуството што го поседува се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор, го разбира воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување, со оглед на неговото искуство во повеќе компании на раководни функции и членувањето во Надзорниот одбор и во Одборот за ревизија на ТТК Банка АД Скопје. Неговото образование и знаење и професионалното искуство се соодветни за функцијата што ја извршува и за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор. Ја познава финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Во текот на 2023 година не се појавени случаи на постоење судир на интереси кои би ја ограничувале неговата способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на Надзорниот одбор и да врши независна и објективна оценка на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, има способност самостојно да ги анализира одлуките на Управниот одбор и да избегнува следење на колективните ставови.

- Поседува репутација, а пред сè способност за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Посветен е во извршувањето на обврските што произлегуваат од неговите надлежности како член на Надзорниот одбор на Банката и на Надзорниот одбор и неговите надлежности и со оглед на тоа дека не членува во други органи на надзор и/или управување, целосно е вклучен во работата на Надзорниот одбор на Банката.

Член на Надзорниот одбор Драгица Јовановска:

- Поседува знаење и искуство стекнато во успешна компанија во Република Северна Македонија, кои се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор на Банката. Го разбира воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување. Нејзиното образование и знаењето стекнато преку обуки, како и со професионално искуство стекнато како овластен сметководител и со положен испит за овластен ревизор се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје. Ја познава финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Појавените случаи на постоење судир на интереси во 2023 година не ја ограничуваа нејзината способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на Надзорниот одбор и таа има способност да врши независна и објективна оценка на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, односно има способност самостојно да ги анализира одлуките на Управниот одбор на Банката и да избегнува следење на колективните ставови.

- Поседува репутација, а пред сè способност за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Посветена е во извршувањето на обврските што произлегуваат од надлежностите како член на Надзорниот одбор на Банката и со оглед на тоа дека не членува во други органи на надзор и/или управување, целосно е вклучена во работата на Надзорниот одбор на Банката.

Член на Надзорниот одбор Трим Кемали:

- Знаењето и искуството што го поседува се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор, го разбира воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување со оглед на неговото искуство како успешен менаџер во компанија со долгогодишно опстојување и успешно работење на територијата на Република Северна Македонија. Неговото образование, знаење и професионалното искуство стекнато преку обуките се соодветни за извршување на надлежностите на член на Надзорниот одбор. Ја познава финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Во текот на 2023 година не беа пројавени случаи на постоење судир на интереси кои би ја ограничувале неговата способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на член на Надзорниот одбор и да врши независна и објективна оценка на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, има способност самостојно да ги анализира одлуките на Управниот одбор и да избегнува следење на колективните ставови.

- Поседува репутација, а пред сè способност за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Посветен е во извршувањето на обврските што произлегуваат од неговите надлежности како член на Надзорниот одбор на Банката, и заменик-извршен директор и член на Управен одбор на „Дебарски бањи“ АД Дебар, и вообичаениот број седници на кои треба да присуствува не го попречуваат за целосна вклученост во работата на Надзорниот одбор на Банката.

Член на Надзорниот одбор Евгенија Трпкоска:

- Поседува знаење и искуство стекнато во успешна компанија во Република Северна Македонија, кои се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор на Банката. Го разбира воспоставеното корпоративно управување во Банката и улогата на Надзорниот одбор во корпоративното управување. Нејзиното образование и знаењето, како и со професионално искуство се соодветни за извршување на надлежностите на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје. Ја познава финансиската состојба и профилот на ризичност на Банката.

- Појавените случаи на постоење судир на интереси во 2023 година не ја ограничуваат нејзината способност објективно и независно да ги извршува надлежностите на Надзорниот одбор и таа има способност да врши независна и објективна оценка на решенијата коишто се предлагаат од другите членови на Надзорниот одбор, односно има способност самостојно да ги анализира одлуките на Управниот одбор на Банката и да избегнува следење на колективните ставови.

- Поседува репутација, а пред сè способност за почитување на законските одредби и договорните обврски, соработка со супервизорските и со другите надлежни органи и почитување на корпоративната култура и вредности на Банката.

- Посветена е во извршувањето на обврските што произлегуваат од нејзините надлежности како член на Надзорниот одбор на Банката и неизвршен член на Одборот за директори во „Тетекс“ АД Тетово и вообичаениот број

седници на кои треба да присуствува не ја попречуваат за целосна вклученост во работата на Надзорниот одбор на Банката

Според составот и структурата на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје, членовите на Надзорниот одбор поединечно и колективно се соодветни за целосно извршување на надлежностите во овој орган.

Членовите на Надзорниот одбор имаат знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката за активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на кои е изложена Банката.

Членовите на Надзорниот одбор имаат искуство од различни области коишто овозможуваат Надзорниот одбор да може да го оценува и следи работењето на Управниот одбор и одлуките што тој ги носи.

Различните познавања и искуства на членовите на Надзорниот одбор придонесуваат за соодветно и успешно управување со ризиците со кои се соочува Банката во нејзиното работење, вршењето финансиски анализи на нејзиното работење и стратешкото планирање за иден поуспешен развој на Банката, во поглед на финансиското известување и сметководственото работење, информатичката технологија, делувањето на внатрешната ревизија, следењето на усогласеноста со прописите, наградувањето на успешноста во работењето на сите нивоа, согледувањето на севкупното работење на Банката и давање насоки за подобрувањето на работењето на Банката, движењата и состојбите на пазарите на капитал.

Членовите на Надзорниот одбор имаат соодветно разбирање на локалната, на регионалната и на глобалната економија и финансии, како и разбирање на соодветната домашна регулатива и меѓународните стандарди.

Членовите на Надзорниот одбор поседуваат способност за размена на искуства и знаења и меѓусебна соработка.

Големината и составот на Надзорниот одбор се соодветни за да може овој Одбор да ги извршува неговите надлежности произлезени од Законот за банките, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19), Статутот на Банката и други законски и подзаконски прописи и интерни акти на Банката.

Надзорниот одбор посветено и ефикасно го врши надзорот над работењето на Банката од доменот на корпоративното управување на Банката и во таа насока:

- во соработка со Управниот одбор ја дефинираа деловната политика и развојниот план на Банката со содржани финансиски цели на Банката за 2023 година којшто потоа ја усвои Надзорниот одбор, а дефинираните финансиските цели се покажаа ефикасни и придонесоа за понатамошно успешно работење на Банката и остварување позитивен резултат,

- се обезбеди понатамошно добро работење и управување и стабилност на Банката и на тој начин се заштитија интересите на депонентите, другите доверители на Банката, акционерите и другите лица коишто имаат интерес за работењето на Банката,

- се унапредија правилата и стандардите преку кои се воспостави корпоративна култура и вредности,

- се обезбеди навремено и точно финансиско известување на Народната банка на Република Северна Македонија,
- се обезбедија услови за одржување ефикасна соработка со Народната банка на Република Северна Македонија и со останатите регулаторни органи.

VI. Резултати од извршената оценка на ефикасноста и на големината и составот и меѓусебната соработка на законски пропишаните одбори извршена во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка („Сл. весник на РМ“ бр. 24/2018 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19) и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор

Резултати од извршената оценка на ефикасноста и на големината и составот на Одборот за управување со ризици

- Врз основа на извршената оценка на ефикасноста на Одборот за управување со ризици според критериумите определени во точка 3.4. од Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор се утврдени следните резултати:

Членовите на Одборот за управување со ризици го имаат потребното знаење и искуство од различни области коишто овозможуваат Одборот за управување со ризици *да го следи и оценува степенот на ризичност на Банката и да го утврдува прифатливото ниво на изложеност на Банката на ризици, *да ги оценува системите на управување со ризиците во Банката, *да ги утврдува краткорочните и долгорочните стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена Банката, *да предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита на Банката од ризици, *да воспоставува политики за управување со ризици и во процесот на следење на нивната примена да ја оценува соодветноста на истите во согласност со законската регулатива и прописите на Народната банка на Република Северна Македонија кои се однесуваат на управувањето со ризиците, профилот на ризичност и видот и обемот на финансиски активности што ги врши Банката и промените во условите на работењето на Банката, како и надворешното опкружување и *да врши оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди Банката со нивото на преземен ризик во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката.

- Големината и составот на Одборот за управување со ризици се соодветни за да може овој законски пропишан одбор успешно да ги извршува неговите надлежности произлезени од Законот за банките и Статутот на Банката и други законски и подзаконски прописи и интерни акти на Банката.

Резултати од извршената оценка на ефикасноста и на големината и составот на Одборот за ревизија

- Врз основа на извршената оценка на ефикасноста на Одборот за ревизија, според критериумите определени во точка 4.4. од Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор се утврдени следните резултати:

Членовите на Одборот за ревизија го имаат потребното знаења и искуство од различни области коишто овозможуваат Одборот за ревизија *да го следи

работењето на Банката и усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи; *да ги оценува системите за внатрешна контрола; *да ја следи работата и да ја оценува ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија; *да го следи процесот на ревизија на Банката и да ја оценува работата на друштвото за ревизија избрано за вршење ревизија на финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје.

- Големината и составот на Одборот за ревизија се соодветни за да може овој законски пропишан одбор успешно да ги извршува неговите надлежности произлезени од Законот за банките и Статутот на Банката и други законски и подзаконски прописи и интерни акти на Банката.

Се оценува дека постои меѓусебна соработка на Одборот за управување со ризици и на Одборот за ревизија, како и на овие Одбори со Надзорниот одбор на Банката, но и со Управниот одбор. Исто така, се оценува дека има меѓусебна соработка и на Надзорниот одбор со Управниот одбор, што се огледа во почитувањето на зададените обврски во согласност со Законот за банките, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, Статутот на Банката и други законски и подзаконски акти и интерните акти на Банката, како и во меѓусебната комуникација согледана преку непосредните и посредните контакти кои се одвиваат меѓу нив во интерес на работењето на Банката и подобрување во сите сегменти од нејзиното работење преку придонесот со успешното остварување на зададените надлежности, што ја надополнува целосната слика за успешноста на Банката, нејзината стабилност и добро работење и управување, и задржување на нејзината позиција и имиџ во банкарскиот сектор во Република Северна Македонија.

Скопје, 27.2.2024 година

Претседател на Надзорниот одбор
на ТТК Банка АД Скопје

Бобан Гоговски
